

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33527
Nom	Treball social amb persones majors
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	26 - Treball Social amb Persones Grans	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ESTEBAN ROMANI, LAURA	350 - Treball Social i Serveis Socials

RESUM

Treball social amb persones grans constitueix una de les sis assignatures optatives que conformen les matèries d'optativitat en SALUT, de 4t curs del grau en Treball Social. Té 4,5 ECTS i una temporalitat semestral, i s'imparteix en llengua castellana.

En el context del grau en Treball Social, l'assignatura s'insereix en el mòdul F: Optativitat.

En coherència amb el seu caràcter formatiu, s'imparteix en el primer quadrimestre del curs amb l'objecte de ser la base teòrica per a les posteriors *Pràctiques externes II* i *Treball fi de grau* que es realitzaran en el segon quadrimestre de quart curs i que es corresponen amb la docència especialitzada i interdisciplinària que s'ha impartit. És evident que *Treball social amb persones grans* ha de tenir un fonament complementari en altres matèries optatives i obligatòries.

L'assignatura s'estructura en cinc unitats docents que, en conjunt, han de proporcionar a l'estudiant una especialització en els conceptes i components teòrics de l'envelliment i les persones grans aplicats a la intervenció social des de la disciplina del treball social i des d'una concepció que atorgue a les persones grans la capacitat per prendre les seues pròpies decisions i participar activament en la vida comunitària.

La major esperança de vida i les transformacions socials han donat com a resultat que el grup de persones grans haja augmentat proporcionalment enfront del total de la població. La societat i les polítiques socials col·loquen en una mateixa categoria un grup de persones que aplega des dels jubilats anticipadament fins als nonagenaris i centenaris, amb un ample ventall d'edats, desitjos i necessitats socials, biogràfiques i de salut ben diferenciades que justifiquen la necessitat d'un aprofundiment i una capacitat específica dels treballadors socials en aquest camp.

La manera com la societat i les distintes perspectives teòriques defineixen l'envelliment influeix en les polítiques socials d'atenció a la vellesa, i el treball social té com a referent el benestar social i les necessitats socials, se situa en la interacció de la persona amb el seu medi i més concretament en les dificultats que tenen alguns col·lectius d'accedir als béns i serveis amb què la societat intenta donar-hi resposta.

Es tracta de contribuir a formar en la idea que sense un benestar social per a les persones grans no serà possible una qualitat de vida per a tots. Això requereix la cerca d'alternatives per a la intervenció social amb la finalitat de fomentar l'autonomia personal i el protagonisme de les persones d'edat avançada.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits o recomanacions prèvies

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Capacitat per a treballar i valorar de manera conjunta amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats les seues necessitats.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.
- Capacitat per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per ajudar-los a prendre decisions ben fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos
- Capacitat per a valorar les necessitats i opcions possibles per orientar una estratègia d'intervenció.
- Capacitat per a preparar i participar en les reunions de presa de decisions a fi de defensar millor els interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguen capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per a desenvolupar i incorporar a les pràctiques professionals les actituds i habilitats necessàries per a incorporar la perspectiva de gènere.
- Capacitat per a establir i actuar per a la resolució de situacions de risc prèvia identificació i definició de la seua naturalesa.
- Capacitat per a establir, minimitzar i gestionar el risc cap a un mateix i els col·legues per mitjà de la planificació, la revisió i el seguiment d'accions per limitar l'estrès i el risc.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que hauran aconseguit els i les estudiants després de cursar i superar l'assignatura són:

R.A-22. Coneix i comprèn les diferents perspectives teòriques i metodològiques en el camp de la vellesa i l'envelliment.

R.A-23. Coneix i aplica el marc jurídic, els mecanismes d'actuació i les formes de protecció social en relació amb les persones majors, així com la seua estructura general i la seua organització.

R.A-24. Dissenya i aplica la metodologia que cal seguir en la intervenció social amb les persones majors, l'actuació en equips multiprofessionals i la participació en programes socials dirigits a aquest col·lectiu.

R.A-25. És capaç de manejar amb propietat les estratègies útils per a prevenir, retardar o controlar les conseqüències no desitjables de les situacions de dependència que afecten les persones majors i els seus cuidadors.

R.A-26. Ha desenvolupat habilitats professionals de treball en equip, escolta i empatia, comunicació oral i escrita, gestió de la informació i interpretació de necessitats socials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La vellesa com fenomen social. Perspectives teòriques

En aquesta primera unitat docent es realitzarà una aproximació teòrica al concepte de vellesa. Ledat ha servit sempre per a estructurar i definir a les persones en la seua vida social i relacional.

Apropant-nos a la vellesa com objecte d'estudi s'analtitzaran les distintes línies teòriques sobre el fenomen d'envel·liment. Les distintes perspectives teòriques han segut agrupades seguint el criteri de ledat com variable ordenadora que permet comprendre la vellesa o bé des de l'estructura o sistema social. La societat crea la velles en la mesura que imposa certes pautes de comportament i de conducta en funció de les distintes edats de la persona.

2. Naturalesa del procés d'envel·liment

En aquest unitat docent es treballarà sobre el procés d'envel·liment en els seus aspectes biològics, fisiològics i psicològics. S'estudiaran els canvis i les pèrdues en l'àmbit físic i cognitiu. Les característiques de les malalties en geriatria, les demències, les situacions de dependència i també els estils de vida sana i activa entre les persones majors.

3. Característiques de la vellesa. Anàlisi demogràfic i de condicions de vida

Característiques socials de les persones d'edat avançada. Tendències demogràfiques de les persones majors en l'Estat espanyol i en la Comunitat Valenciana.

4. Política social en persones d'edat avançada

En aquesta unitat docent es coneixerà la política social en l'àmbit nacional i autonòmic. Les distintes línies d'actuació gerontològica i els seus objectius d'integració de les persones majors en l'àmbit familiar, les iniciatives per a facilitar la permanència dels majors en el seu entorn més pròxim, la promoció de la salut i el temps lliure i, l'atenció institucionalitzada.

Aprofundint especialment en la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència.

5. Intervenció social en l'àmbit gerontològic

El Treball Social gerontològic en els seus distintes nivells d'intervenció. La intervenció social primària i preventiva amb la persona major sana; la intervenció social secundària i el procés de treball social individualitzat amb la persona major i la intervenció social en el nivell terciari i més dependent. Aquest nivell d'intervenció inclou l'àmbit comunitari, la intervenció social amb cuidadores i el espai institucional.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	1,00	0
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	6,00	0
Estudi i treball autònom	12,00	0
Lectures de material complementari	3,50	0
Preparació d'activitats d'avaluació	11,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	3,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament/aprenentatge de l'assignatura s'organitza entorn del grup d'activitats següent:

- Lliçó magistral participativa.
- Debats i discussions participatius a l'aula.
- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- Activitats pràctiques: role-playing, resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers, etc.
- Treball col·laboratiu i en equip.
- Elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics.
- Realització i manteniment de blocs i pàgines web propis i/o externes a les plataformes de la Universitat de València.
- Tutorització individual, grupal o virtual.

La metodologia d'ensenyament/aprenentatge de l'assignatura s'organitza entorn del grup d'activitats següent:

- Lliçó magistral participativa.
- Debats i discussions participatius a l'aula.
- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- Activitats pràctiques: role-playing, resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers, etc.
- Treball col·laboratiu i en equip.
- Elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics.
- Realització i manteniment de blocs i pàgines web propis i/o externes a les plataformes de la Universitat de València.
- Tutorització individual, grupal o virtual.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA:

1. Avaluació contínua del treball realitzat pels i les estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació entre 0.0 i 30.0

2. Avaluació de projectes o treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos, propis dels últims cursos, que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca, selecció i tractament de la informació, l'organització i el pensament crític, ponderació entre 0.0 i 50.0

3. Avaluació de supòsits pràctics en què l'estudiantat mostra l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, el treball en col.laboració i la capacitat d'anàlisi. Ponderació entre 0.0 i 10.0.

ACTIVITAT AVALUATIVA NO RECUPERABLE.

4. Es valorarà l'assistència i la participació dels estudiants tant a les sessions presencials a l'aula com en les tutories, i en les activitats complementàries. Ponderació entre 0.0 i 10.0. **ACTIVITAT AVALUATIVA NO RECUPERABLE.**

L'assistència a l'Activitat Formativa Complementària aprovada per la CAT programada per al curs per a l'itinerari/menció de Salut, forma part de l'avaluació i és activitat avaluable, es considera una de les activitats formatives de Treball Autònom de l'Estudiant/a.

SEGUNDA CONVOCATORIA:

1. Avaluació de projectes o treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos, propis dels últims cursos, que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca, selecció i tractament de la informació, l'organització i el pensament crític. Ponderació entre 0.0 i 50.0.

2. Avaluació contínua del treball realitzat pels estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes. Ponderació entre 0.0 i 30.0

REFERÈNCIES

Bàsiques

- GIL CALVO, E. (2003): El poder gris. Una nueva forma de entender la vejez. Barcelona. Mondadori
- MARTÍN GARCÍA, M. (editor) (2003). Trabajo Social en Gerontología. Madrid: Síntesis.
- ARIÑO VILLARROYA, A. (2008): Autonomía personal en la edad avanzada. CAM obra social
- BEAVER, M.L. y MILLER, D.A. (1998). La práctica clínica del trabajo social con las personas mayores. Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica.
- IMSERSO (2011). Libro Blanco del Envejecimiento Activo. Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad
- JULVE, M. (2006). Los cuidados invisibles de la dependencia en Revista de Servicios Sociales y Política Social nº 73. Consejo General de Colegios Oficiales de Diplomados en Trabajo Social
- DURAN, Mª A. (2002). Los costes invisibles de la enfermedad. Fundación BBVA. Bilbao
- DURAN, Mª A. (2007). El valor del tiempo. ¿cuántas horas te faltan al día? Espasa. Madrid
- PÉREZ ORTIZ, L. (1997), Las necesidades de las personas mayores. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (IMSERSO)
- PÉREZ ORTIZ, L. (2004) Envejecer en femenino. Algunas características de las mujeres mayores en España. Madrid: Observatorio de Personas Mayores, núm. 9.

Complementàries

- QUIVY R. i CAMPENHOUDT L. V. (2001). Manual de Investigación en Ciencias Sociales. Mèxic: Limusa, Noriega Editores.
- ANDER-EGG, E. (1995). Técnicas de Investigación Social. Argentina: E. Lumen.
- GONZÁLEZ RÍO, M. J. (1997). Metodología de la Investigación Social. Técnicas de recolección de datos. Alacant: Editorial Aguaclara.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern